

Anmeldelse af Knud Vilby

Lad os omfavne det håbløse EU

Der var utroligt meget dårligt at sige om EF, inden Danmark meldte sig ind i 1972, og der er utroligt meget dårligt at sige om et delvist handlingslammet EU i 2019, hvor udfordringerne hober sig op, og alt for mange løsninger synes fuldstændigt fraværende på europæisk plan.

Alligevel er vi mange i de gamle årgange, der har bevæget os fra at være EF-modstandere til i en eller anden forstand at være varme EU-tilhængere. Ikke bare fordi Storbritanniens desperate Brexit-dans afslører truende kaos udenfor EU, men også fordi det tætte og forpligtende internationale samarbejde er vigtigere end nogensinde. Desværre måske tydeligst demonstreret, der hvor det (næsten) er fraværende.

Klimakrisen udstiller et desperat behov for samarbejde og for at en gruppe lande går foran og demonstrerer, at det faktisk er muligt at redde kloden, hvis vi vil.

Flygtningekrisen er kun ved sin begyndelse. Klimaændringer og befolkningsudvikling vil sende endnu mange millioner på flugt. Det skaber et skrigende behov for stærkere internationalt samarbejde både for at redde liv og i et forsøg på at redde nogle grundlæggende medmenneskelige værdier i verden. Herunder menneskerettighederne.

Kinas vækst og USA's surrealistiske politiske udvikling understreger mere end nogensinde behovet for et stærkt værdibaseret europæisk fællesskab.

Udviklingen i retning af flere autokratiske styre gør det endnu mere nødvendigt at prøve at demonstrere, at demokratiet stadig har noget positivt at tilbyde også i et internationalt samarbejde.

Vi må på en eller anden måde prøve at få det bedste ud af det europæiske samarbejde der er etableret i EU, hvor svært det end ser ud.

Men da det unægtelig ser sort ud og mange løsninger er fraværende, må vi samtidig prøve at ændre EU indefra. Derfor skal "venstrefløjen omfavne Europa og demokratisere verden", skriver Malte Frøslee Ibsen i denne bog i Gyldendals serie om aktuelle samfundstanker.

Nu er det jo ikke sådan, at venstrefløjen har det ret godt i EU, og Frøslee Ibsen (statskundskabsph.d.) er da også i anmeldelser blevet antydet ung og naiv, men sagen er jo, at det p. t. kræver både tro, håb og naivitet at kæmpe positivt for de nødvendige forandringer. Vi står overfor problemer, der er uløselige, men skal løses. Nødvendige ideer er velkomne.

Det stærke analytiske udgangspunkt i denne bog er, at en lang række af de problemer ikke kan løses af enkeltnationer. Tag blot problemet med den voksende økonomiske ulighed. Et citat "Hverken en dekoncentration af kapitalen eller en højere beskatning af formuer, virksomheder, kapitalindkomster og de højeste lønninger kan gennemføres i et land som Danmark alene. På grund af den globale kapitalmobilitet vil konkrete forslag om at sprede kapitalen eller en væsentligt højere selskabs- og formueskat risikere at medføre

kapitalflugt. Blot en troværdig trussel herom er tilstrækkeligt til at afskrække langt de fleste politikere”.

Ortodokse venstrefløjssocialister vil naturligvis – og med rette – gøre opmærksom på, at EU bygger på et markedsbaseret kapitalistisk system, og at disse principper er skrevet ind i stort set alle gældende bestemmelser for samarbejdet. Men det ændrer jo ikke på uomgængeligheden, det gør det blot endnu sværere at skabe en bæredygtig og holdbar europæisk udvikling.

Ibsens bud er en udbygning og styrkelse af europæiske institutioner parallelt med en langt stærkere demokratisk forankring af den europæiske politiske magtudøvelse. Han trækker på folk som Habermas og Piketty og argumenterer bl.a. for europæiske skatter både til at reducere intern europæisk ulighed, styrke flygtningeindsatsen og bekæmpe fattigdom ude i verden.

I forhold til venstrefløjen kan han jo henvise til den historiske forståelse for, hvor nødvendigt det er at kæmpe for internationalisme. Der var en gang, da man ikke var i tvivl om at den nationale kamp kun kunne lykkes, hvis internationalismen også styrkedes. Paradoksalt nok er arbejderbevægelsens internationale indsats svækket i takt med den globalisering, der har understreget sandheden i de gamle budskaber.

Kan Frøslee Ibsens vision gennemføres?

Ikke umiddelbart naturligvis, men på sigt ved jeg ikke, og det er da vigtigt at få beskrevet en nødvendig international dagsorden for venstrefløjen på et tidspunkt, hvor der er stor mangel på gangbare ideer, der bygger på et stærkt internationalt politisk samarbejde. Der er brug for et langt stærkere modspil til udviklingen, som den går, og Frøslee Ibsens lille bog kan bruges som inspiration.

Malte Frøslee Ibsen:
DEN NYE INTERNATIONALE.
Hvorfor venstrefløjen skal omfavne Europa og demokratisere verden.
 Gyldendal.
 208 sider. kr 150,-.

PS. Jeg kan ikke læse bagsideteksten på bogen og kun med stort besvær titlen på forsidet. Jeg vil gætte på, at omkring 8% af den mandlige befolkning har det på samme måde. Vi er nemlig farveblinde, eller har det som kaldes usikker farvesans. Det er utroligt, at et forlag som Gyldendal vælger at trykke grøn skrift på en rød bund, når man ved, at det er ulæseligt for rigtig mange. Det er nemmere for kvinder, for meget få kvinder er farveblinde, men det kan vel ikke være et argument.